

POSTNINA PLA-
CANA V GOTOVINI

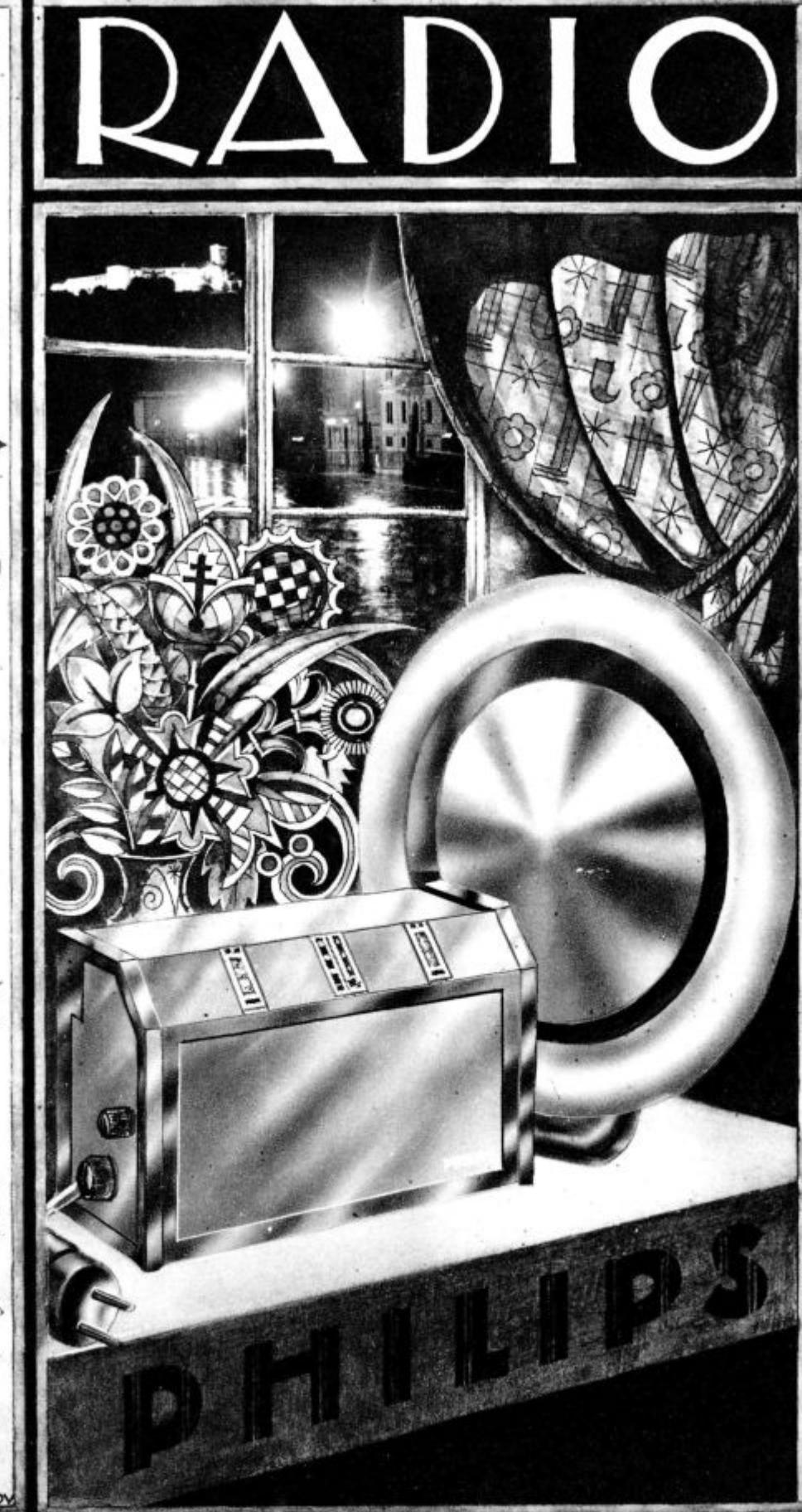
11. I
17. I
1931
L. III

TGZIŠTVO
- 9. I. 1931
krat

2

CENA ŠTEVILKI

Din 4 Din

LJUBLJANA

GODBA VSEH NARODOV

v radiu s

TELEFUNKEN 90W

najboljšim sprejemnim aparatom Evrope

Najznamenitejše umetnike vsega sveta slišite dnevno v 100 oddajnih sporedih Evrope. Z aparatom T E L E F U N K E N 90W so Vam ob vsakem času vse dosegljive oddajne postaje na razpolago.

En prijem samo — in Evropa za Vas igra.

Cena Din 11.700 vključno žarnice

NAŠI ZASTOPNIKI:

Ljubljana: Radio d. z o. z., Miklošičeva c., K. Jurman, kr. dvorni optik, Šelenburgova ul., Tehnik Banjai, Miklošičeva c. Maribor: Radio Starkel. Celje: mestna elektr., Ing. G. Schmidinger. Kranj: F. Janša. Jesenice: I. Markeš. Ptuj: E. Damisch. Ormož: J. Gorjup. Novo mesto: I. Ogrizek. Trbovlje: F. Klenovšek. M. Sobota: I. Nemecz. Slovenjgradec: I. Megušar.

TELEFUNKEN

NAJSTAREJŠA IZKUSTVA · NAJMODERNEJŠA KONSTRUKCIJA

RADIO LJUBLJANA

ILUSTRIRANI TEDNIK ZA RADIOPONIJO

NAROČNINA: ČETRTLETNO 40 DIN, POLLETNO 75 DIN, CELOLETNO 140 DIN
ZA INOZEMSTVO: ČETRTLETNO 50 DIN, POLLETNO 90 DIN, CELOLETNO 170 DIN

2

11. JAN.
17. JAN.

KAKO IN KAJ POSLUŠAJMO

Že davno so utihnili zvočniki z odprtih oken, kar ni bilo vedno v veselje in navdušenje soseščine. Zlasti takrat ne, če so se oglašali od ranega jutra do pozno v noč.

Zvočniki so se umaknili v vse bolj domače okolje zaprtih in kurjenih sob. Tudi sedaj ne pozabljammo, da se je treba ozirati na sosede. Znana stvar je, da zlasti nove hiše vse drugače provajajo zvok, kakor pred vojno zdane. Zidava je postala vse enostavnejša in tudi material je docela drugačen. Zato te stavbe neverjetno močno provajajo zvok. Kdor v taki hiši stanuje ali je stanoval, ve, da je mogoče v tretjem nadstropju slišati, ako kdo v, recimo, pritličju ugasne ali prižge električno luč.

Posebno pa občuti vsakdo te akustične pojave zvečer in v nočnih urah, ko se hrup ulice poleže, a je živčevje radi dnevnega dela in izčrpanosti postalo vse občutljivejše kot podnevi.

Poznavanje vseh teh reči naj bi bilo za vsakega prijatelja radia zadosten povod, da je kar najbolj mogoče obziren in da ojači glas v zvočniku res le toliko, kolikor je potrebno za razločno poslušanje v sobi. To naj bi storil vsak amater tudi iz egoističnih motivov, zakaj s čim bolj tihim nastavljanjem glasu v zvočniku se čuva aparatura, pa tudi poveča užitek. Nikar hrupa ne zamenjujmo z glasbo!

Te zahteve ni mogoče dovolj pogosto ponoviti. Tisti, ki mu zvočnik tuli nepretrgoma od zore do polnoči, se sam oropa najlepših užitkov. Tu pa tam kak ocvirek, ki ga izbereš po programu, ti osladi življenje, prinese vedrosti in veselja do življenja.

Ni je pač besede, ki je ne bi toliko zlorabljali, kot je beseda: umetniški. Imamo danes umetnike povsod ali vsaj mislimo, da jih imamo. Vsakdo se veseli, če ima v krogu svojih znancev moža, ki o njem pravijo, da je umetnik.

Da pa more bit vsakdo sam tudi umetnik, se nobeden ne domisli. Najlepše je pač, biti umetnik življenja. To se pravi, znati oblikovati

življenje tako, da je samemu in vsem bližnjikom le v veselje in resničen užitek.

Prav gotovo pa nikomur ni v veselje in užitek, če brez izbire posluša vsevprek: plošče, šolski radio, opoldanske koncerte, znanstvena predavanja, humoristično čtivo in karkoli še vsebujejo različni programi različnih postaj.

Postaje so pač prisiljene, da nudijo čim bolj obširen in pester program, ker morajo vsakemu od tisočev poslušalcev nuditi nekaj. Za oddajne postaje je dolžnost, da nudijo vse, kar morejo, poslušalca pa nikdo ne sili, da bi moral poslušati vse in tako mučiti sebe in svojo soseščino. Če se zvočnik oglaša ves ljubi dan, ga že več ne poslušaš. Postane ti le stroj za proizvajanje hrupa, ki se ga sicer privadiš. Zato je radio v tem slučaju vse kaj drugega, kot pa hoče biti. In tvojim živcem tak hrup tudi ni kdo ve kako v korist.

Poleg skrajne taktnosti in obzirnosti do sosedov velja torej še drugo: skrbna izbira. In baš v tem vidiš veliki pomen radijske revije. Zaupaj ji, dober svetovalec ti je. Naša revija ti nudi v vsaki številki izbor najboljšega. In če ti to ni dovolj, odpri spreden in jih studiraj. Notiraj si, kar bi te zanimalo in potem poslušaj le to. Vsak večer po en koncert, opero ali karkoli, pa še kako predavanje, če ti je na tem, — in dovolj.

Marsikdo prihaja z ugovorom zoper radio: Nič ni z vsem skupaj. Naveličaš se. Glej, X. ga je že odjavil in Y. ga prodaja... Da, dragi moj, a krivda ni na radiu, ampak na tistem, ki je poslušal, a ni znal poslušati, ker mu morda nihče povedal ni. Nikar torej preveč, raje prav malo, pa tisto s premislekom in tem večjim užitkom!

Seveda se radio sedaj bolj in laže posluša nego poleti. V jeseni in pozimi človeka prisili vreme, da ostane bolj doma. V teh dolgih večerih, ki se tako zgodnji radi hitrega mraka, jo treba zabave, razvedrila. In to razvedrilo najde vsakdo v najpopolnejši in najplemenitejši obliki v radiu. Čeprav radio ne pozna »sezone«, t. j. čeprav posvečamo isto skrb tako zimskim, kakor poletnim programom, ob-

stoja taka sezona pač v toliko, da se pozimi, kakor je naravno, posluša več nego poleti.

Ta čas pa lahko postane čas veselja in največjega užitka, če sede poslušalec k aparatu z dobro voljo, da izvabi iz njega zase in za druge to, kar nudi najboljšega, — pa tudi, da drugih ne moti in tudi sam jemlje z bogato obložene mize tu pa tam le kak izbran grižljaj.

Če tega ne bomo upoštevali vsak pri sebi, je zastonj vse prizadevanje radioponije, pojde radio kot tak mimo nas in bo vsakemu le zakopan talent brez haska in drugim v nadlego.

N. K.

RADIO V ŠTEVILKAH

Sestaviti točno statistiko iz vseh mogočih vidikov z ozirom na radio, ni kaj lahka zadeva. Radio je danes zajel že zelo široke plasti narodov in posega skoro v vsako panogo človeškega udejstvovanja. Vendar bo pa zanimivo, pregledati vsaj nekaj številk, ki kažejo položaj radia v širokem svetu tako nekako sredi leta 1930. Po statistikah, ki jih je sestavil ministrski tajnik v Berlinu Hans Goslar, ima Anglija 10 oddajnih postaj z različnimi valovnimi dolžinami, Iraska 2, Norveška 4, Švedska 6, Finska 3, Rusija nekako 20, Latvija 1, Estonija 1, Poljska 7, Nemčija 13, Danska 1, Holandska 2, Belgija 3, Luksemburg 1, Francija z državico Monaco 14, Španija 6, Švica 2, Italija 7, Avstrija 2, Ogrska 2, Češkoslovaška 6, Jugoslavija 3, Rumunija 3, Bugarija 1, Albanija 1, Grška 1. Tu so zbrani podatki samo za evropske države, iz drugih delov sveta nam podatki manjkajo.

Radijskih abonentov bo na svetu danes skoro gotovo že kakšnih 24 milijonov. Največ jih imajo Združene države Severne Amerike, nad 11 milijonov. Ta številka nas danes več ne preseneča, saj vemo, da je skoraj polovica vsega ameriškega prebivalstva že povsem zajeta z radijem. Nemci poudarjajo, da so na drugem mestu oni s 3 in pol milijoni poslušalcev. To bi značilo, da so v zadnjem času Nemci prehiteli Angleze, ki da štejejo morda že 3 milijone poslušalcev.

Čuditi se moramo Nemčiji, kjer sko-koma in neverjetno hitro raste število abonentov: leta 1924. so jih našeli 9895, leta 1925. nekako 779.000, leta 1926. že 1.205.310, leta 1927. 1.636.000, leta 1928. so poskočili kar na 2 milijona 234.732 ter končno leta 1929. na 2.837.894. In to kljub temu, da s celokupnim svetovnim gospodarstvom nemško gospodarstvo ni prav nič boljše uspevalo. To je pač uspeh, ki so ga dosegli s svojo znano organizacijsko zmožnostjo, pa tudi radi primeroma zelo visoke umetniške stopnje nemškega programa. Ko smo že pri nemškem radiu, bo zanimivo pogledati si še, iz katerih slojev se rekrutira poslušalstvo: kmetskega stanu 4%, industrijskega nad 33%, trgovina in obrt 31%, iz prostih poklicev in uprave 18%, iz zdravstvene stroke in ostalih poklicev 13%. Tudi Nemci uvidevajo, da je število poslušalstva iz kmetijskih strok odločno, prenizko in usmerjajo svojo propagando prav na tovrstno prebivalstvo.

Francija ima sicer veliko postaj, pa so tako razcepljene med seboj, da skoro ne morejo roditi izdatnejših uspehov niti v številu poslušalstva, ki je preseglo prvi milijon, niti v umetniški višini programa.

Zelo si prizadeva, da bi razširila radio v lastni domovini Rusija, število sprejemnih naprav pa se ceni v ogromni Rusiji na komaj nekaj preko prvega pol milijona. To pač ne znači, da bi ljudje malo poslušali, vzrok tako nizkih številk je v tem, ker ima v Rusiji malo katera družina svoj radio, pač pa je veliko skupnih naprav, ki so opremljene z močnimi zvočniki in ki so na vsakem količkaj obljudenem kraju vsakomur na razpolago. Prav radi teh javnih naprav oddaja Moskva z izredno močno energijo, kajti radio služi v Rusiji v veliki meri politični propagandi.

Razmeroma zelo visoko število poslušalcev imajo severne evropske države. Je pač kultura in civilizacija v tistih deželah na primeroma najvišji stopnji. Zato bomo razumeli, da je celo v redko naseljeni Švedski razmeroma več poslušalcev kot celo v Nemčiji. Danska pa ima za Ameriko procentualno največ poslušalcev na svetu, njih število je 310.000.

Razumljivo se nam zdi, da ima Poljska samo nekaj nad 200 tisoč abonentov, saj poznamo težaven gospodarski položaj Poljske in pa njene politične razmere. Da agrarne države kakor so naša, Češkoslovaška in Ogrska doživljajo največje težave pri razširjanju radia, vsakdo priznava. Za radijski abonma je treba rednih dohodkov, treba je časa, pa niti enega

niti drugega nima odveč kmetski človek. Vendar pa se bodo počasi našla sredstva, da se tudi med poljedelskim ljudstvom udomači radio kot se je danes že udomačil časopis in kot se je priljubila knjiga: polagoma, pa takrat zares.

Mala Belgija ima 2 radijski organizaciji, a njen radio ne more dobro uspevati radi močne konkurence močnih angleških, francoskih in nemških sosedov. V Švici so v letu 1930. pričeli z reorganizacijo celotne radijske uprave ter so se bavili z načrtom nove močne osrednje postaje. Abonentov ima Švica kakih 85 tisoč.

Preseneti pa nas na prvi pogled izredno nizko število italijanskih poslušalcev, ki se zrcali v številki nekaj nad 85 tisoč. Vzrok za to moramo iskati v notranjih političnih razmerah Italije, ki strogemu pazi na vsako sprejemno postajo, jo kontrolira in podobno. Razen tega se pa vlada, da ne bi postala nepopularna, prav nič ne trudi, da bi zatrla komarstvo, ki je menda v najbujnejšem razmahu prav v Italiji. Zelo so udomačene javne poslušalnice, kjer za mal denar poslušaš postajo, ki si jo zaželiš. Država pobira razmeroma nizko davščino za fake naprave. Vrhу vsega pa trpi italijanski radio na isti bolezni kot n. pr. južno-ameriški: v južnejših krajih se namreč dobršen del domačega živiljenja vrši na javnem trgu ali na cesti, le malo so ljudje v hišah, zato bi radijska naprava bila brez pomena. Prav zato pa se v severnih deželah in v krajih z zmenješo temperaturo radio veliko lažje in hitreje uveljavlja. Da bo ta trditev držala, nam je dokaz zopet Italija, kajti večina italijanskih poslušalcev se rekrutira v severno italijanskih pokrajinah okrog Milana in Turina.

Težko nam je, a vendar je resnično, da je naša država s svojimi ne še 40 tisoč poslušalci procentuelno za Italijo prva na vrsti. Poiskati temu vzroka, ni naš namen na tem mestu. Prav pa je, da merodajni faktorji to neveselo dejstvo razmislijo in po možnosti poiščejo sredstev, ki bi pripomogla našemu radiu do večjega razmaha.

S O S — R E Š I T E N A S !

Prastara je že neka notranja človeška potreba, da prisluhimo na pomoč človeku, ki je v tej ali drugi nevarnosti. Pa medtem ko so v starih časih bili pripomočki sila preprosti, sredstva ne zadostna in le bolj slučajna, so se v novejšem času reševalni načini strnili v znanstven sistem, ki se še vedno spopoljuje in katerega pripomočkom za varstvo človeškega življenja se moramo naravnost čuditi. — Izmed nesreč, ki so jih v prejšnjih časih provzrokovale sproščene naravne sile, so bile nastrašneje katastrofe na morju. Žal, da niso tedaj še vodili statistik, da bi

mogli primerjati takratne številke z današnjimi. Pa se često kar zgrozimo, ko beremo stare kronike in protopise, toliko žrtev je zahtevalo more. Prav te stašne žrteve so siliše človeštvo, da je z nagočo spopolnjevalo svoja vozila. Istočasno pa je vzporedno s tem prizadevanjem hitelo organizirat reševalno službo, da bi vsem organizalo obseg nesreče pri neizogibnih morskih katastrofah.

V dvojno akcijo se je razčlenilo reševalstvo, v prizadevanje na ladji sami in v delo na obali ter na drugih ladjah, ki so v času nesreče plule po morju. Reševalna oprema ladje same so pasovi, oboči, plavalni suknjiči in rešilni čolni. Prvi reši ni čoln, ki je odgovarjal zahtevam novega časa, je zgradil L. 1784 Anglež Lionel Lukin; opremil ga je z zračnimi polnilni in vložki iz plutovine. Večjo važnost na zračna polnila je položil ameriški inženir Jožef Francis, po njem imenovan čoln je kombinacija jadrnice z veslaškim čolnom, izdelan je bil iz valjane pločevine, privič so ga poskušali L. 1838. Novi izumi pri gradnji rešilnih čolnov so šli vedno za tem, da se čim gotoveje prepriči potopitev vozila. Izumili so težko dno, ki tudi obrnjeni čoln vedno postavi v svoj lego, vedno bolj so konstrukcijo spopolnjevali s plutovino, gumijem, lahkim lesom. Moderni rešilni čolni so precej velika vozila, ki nesejo do 150 oseb, njihova oprema je naravnost znanstveno st: okvino preračunana: signalne naprave, zajemalke, vesla, kompasi in hrana, ponajveč kruh in kondenzirano mleko, vse je na najpraktičneši način razpoloženo po čolnu.

Ob obalah so skoro povsod reševalne postaje. Čolni, s pomočjo katerih prestolovni reševalci hite na pomoč ponesrečenim ladjam, so veslaški čolni ali jadrnice, v našem času rabijo že motorne čolne. Na ladjah pritrjeni rešilni čolni so prizreni tako, da se lahko spuste v slučaju nesreče v morje tudi še takrat, ko so ponesrečenči že vsak na svojem mestu. Včasih pa ljudje v zmedenosti ob nesreči kar poskačejo v morje. Ladje, ki pridejo na pomoč, love ponesrečence z vrvmi. Ker pa ni mogoče vreči razmeroma lishko vrv dovolj daleč, uporabljajo za to neke vrste topice ali tankozavane rakete aparate, s katerimi izstrelijo vrv daleč na odprto morje. Prve takse poizkuse je delal že angleški artilerijski poročnik Cell leta 1792. Uspešno pa je spopolnene aparate uporabil kot prvi Anglež William Manby leta 1808. Leta 1826. je Denett že skonstruiral raketen aparat, ki je vrgel vrv do štiristo metrov daleč. Danes seveda so tudi te vrste reševalna sredstva zelo spopolnena.

Cemu navajamo vse to v našem listu, ki je prav za prav namenjen le radijskim vprašanjem? Prav zato, da vidimo, kako ogromno uslugo so napravili znanstveniki z izumom radia človeštvu, pri njegovem prizadevanju, da reši potapljalcega se človeka in njegovo imovino. Danes namreč ni nobenega količka večjega parnika več, ki bi ne bil opremljen z brezično oddajno in sprejemno telegrafsko ali celo telefonsko postajo. Z mednarodnim znakom SOS (Save Our Souls — rešite naše duše) zakliče v svet ladj, ki zaide v nesrečo. Telegrafist lahko vsak trenutek točno poda geografsko lego ladje in tako omogoči uspešno reševanje. Često je ob nevihtah čuti z morja milo proseči klic SOS, ki odmeva kot obupni krik človeka, ki je omagal v bosbi proti sproščni sili moja. Prav radijski klic je združil mornarje celega sveta v pobraatinstvo. Brzjavke, označene kot SOS, imajo prednost pred vsemi drugimi. Na morju se ta znak oddaja večkrat zapored, potem sledi ime parobroda in

mesto, kjer se nahaja, često slišimo tudi podatke o nesreči.

Ali ni v tem radio najuspešneši reševalci na bednejših in na nešečnejših ljudi, ki jih sredi širokega morja, daleč proč od suhe zemlje, zajame nesreča in jih skuša ugonobiti neukročeno more? Hvalo poče človeštvo na diteljem radia kot svojim na večjim rešitevem in najizdatnejšim pomočnikom v najhuši sili.

N A Š I O B I S K I

Sprva smo hoteli podati obiske tako, da bi po zadnjem razgovoru s prvimi voditelji naše postaje ne imeli le pogleda in vpogleda v delovanje in snavanje posameznega referenta, ampak smo se namenili podati jih v nekem sistemu. Pa bo menda vseeno, če smo povprašali tega in onega kar bolj načez, ne po abecednem redu, ne po tehtnosti referata: Saj kdo pa naj sodi, kateri referat je bolj važen? Reporter Peter Janc pač ni niti poklican niti pooblaščen za to. In tako bomo danes skušali podati, kar nam je iz svojega resora zaupala radioteka.

Seveda, radioteka nima časa. Radioteka je zelo zaposlena. Radioteka je povsod in je ni nikjer. Drugje je pač ne boš našel kot med njenimi malčki ali pa vsaj pri delu zanje. To sem vedel in sem jo zato počakal pred njenim nastopom v studiu. »Četrt

na štiri je, ob pol imamo nastop, prej pa še moramo vsaj pet minut poskusiti!« In sem takoj izračunal, koliko časa je odmerila za razgovor: Pet minut! Pet borih minut, pa toliko sem jo nameraval izprašati. Zato sem hitel:

Kaj vse prav za prav obseg vaš referat?

»Delila bi ga v dva dela. Eden je pripovedovanje pravljič, drugi pa obseg vse otroške nastope pred mikrofonom. Pravljice pripovedujemo tri, ga. Gabrijelčičeva, gdč. Komanova in jaz. Otroci so tudi veseli spremembe in je zato potrebno, da nas je več, ker vsaka po svoje izbira, pa tudi po svoje podaja izbrano gradivo.«

Kaj pa otroški nastopi pred mikrofonom? Ali imate zanje podrobno izdelan program?

»Nič ni določenega že vnaprej. Otroški prazniki so pač različni: mačičin god, Miklavž in Božič, pa je še drugih vse polno. Otrok po svoje doživlja pomlad in zimo, po svoje se veseli poletja in po svoje gleda jesen. Naloga tudi radijskih nastopov je po mojem, tolmačiti otrokov doživljanje ob posameznih prilikah kolikor može pristno, kar edino morejo najbolj naravno podati pač otroci sami. Za vse to ni treba trdnega programa, treba je le razumevanja otroških po-

treb, vsi nastopi so bolj priložnostni in nam razpored narekuje že koledar.«

S kakšnimi otroci pa nastopate? Ali imate stalne »ansamble«, kako se otroci počutijo pred mikrofonom?

»Dvoje skupin otrok imam: otroke iz predšolske dobe in pa šolske otroke. Z obojimi je svojevrstno veselje, pa tudi svojevrstne skrbi. Namenoma ne nastopam s stalnimi skupinami, ampak si vsakokrat sproti izberem primerno število otrok. Ako bi vedno le eni nastopali, morda še celo vedno isti v navidez odličnejših vlogah, bi se čutili nekateri kot da so izbranci, trpela bi s tem vzgoja. Po mojem pa nikdar in za nobeno ceno ne smemo ravnati z otroci tako, da se pridobljeno podira, ampak vedno moramo graditi. Ne sme nam biti dober nastop absolutni cilj, paziti moramo pri tem tudi na dušo nastopajočega otroka. — O, počutijo se pa moji malčki jako dobro pred mikrofonom, se je razzivila naša tetka. Nastopajo silno radi. Tudi najmanjši vedo, da se njihovi glasovi čujejo povsod, zato so v skrbih, pazijo, včasih pa si tudi po otroško kaj izmislijo. Zadnjič je še ne 4 letna deklica hotela po radiu pozdraviti svojo tetu... Kdo bi pričakoval!«

Ali je težko učiti otroke za radijske nastope?

DOVOLJENJE
TELEFUNKEN

»TRI-ELEKTRIC«

,TRI-ELEKTRIC'
NAJMODERNEJŠI EVROPSKI
TRO-ELEKTRONSKI APARAT

Troelektronski radijski aparat za popolen priključek na izmenični ali istomerni tok ameriške oblike. Podaja vse večje evropske oddajne postaje z dosedaj nedoseženo čistostjo v zvočniku. Popolnoma brez omrežnega šuma. Najbolj enostavno upravljanje. Velikanska jakost glasu. Poje na zunanj ter tudi na vsaki pomožni anteni. Uporabljiv za vse napetosti izmeničnega toka. Tipa za istosmerni tok ima izhodni transformator. Radi posebne konstrukcije absolutno brez nevarnosti za poslušalca. Dobi se tudi kot dvoelektronsko tipo.

KAPSCH & SÖHNE

A. WIEN, XII, JOHANN-G. HOFFMANN-PLATZ 6
TELEPHON Nr. R-39-5-20

»V splošnem so pri učenju težave iste kot jih imamo pri nastopih na odprttem odru. Le da je za radio še lažje, ker odpade mimika, ni treba skrbeti za obleko in sploh zunanj obliko: paziti je treba le na glasovno podajanje.«

Kaj pa kritika?

»Za naše nastope se zanimajo v prvi vrsti mladinoljubi in pa tisti, ki sami imajo otroke. V splošnem so zelo zadovoljni. Starši so se ponovno oglasili pismeno in osebno, pa so pri povedovali cele zgodbe, kako njihovi otroci doživljajo otroško uro pred zvočnikom ali s slušalkami na ušesih. Toliko veselja, toliko otroške sreče! To nam daje poguma in veselja, da se trudimo še vedno bolj spopolnjevati otroški program. Še to: kot radiotetko, ki priponeduje pravljice, si me predstavljajo otroci često kot staro mamico, vso sivo, zgubanih lic, z očali koncem nosa, z obligatno čepico preko čela... Kaj hočete, radi samih pravljic še radiotetka v bujni otroški domišljiji postane pravljična stara mamica, ki ve vedno toliko novega, lepega in zanimivega priponedovati zgodb žejnim otroškim glavicam!«

Na uro je pogledala in že odbrzela v dvorano, kajti le še šest minut je manjkalo do pol štirih. Pogledal sem za njo, kako se je vsa v smehu in sreči skoro vrgla med svoje ljubljenčke. Komaj sem utegnil vreči ji hvalo lepo za razgovor, pa niti odgovorila ni več: bila je v svojem kraljestvu!

Peter Janc.

IZ PROGRAMOV

NAŠA KUKAVICA

Nedelja: Event. prenos, ob 15.00. Prenos iz Prage, ob 20.00.

Ponedeljek: Ev. prenos, ob 20.00.

Torek: Prenos iz Zagreba, ob 20.00.

Sreda: I. Beethovnov večer, ob 20.00.

Četrtek: Prenos ljublj. opere, ob 20.00.

Petak: II. Beethovnov večer.

Sobota: Prenos iz Beograda, ob 20.30.

NAŠ PROSVETNI RADIO

PROSVETNI RADIO:

Kmetijski radio v nedeljo ob 8.00.

»Pregled evropskega gospodarskega trga«, pred. g. Ig. Kaiser v nedeljo ob 10.20.

»O mamilih«, pred. g. ing. Kern v pondeljek ob 19.30.

»Solec v luči znanosti«, pred. g. prof. Franc Pengov v torek ob 18.30.

Mladinska ura v torek ob 19.

Literarna ura v sredo ob 19.30.

»Razvoj železobetonskih zgradb od Moniera do danes«, pred. g. ing. Miroslav Kasal v sredo ob 18.30.

Otroška ura v četrtek ob 17.30.

Gimnastika v četrtek ob 18.30.

»Poklicna posvetovalnica pri nas«, pred. g. J. Rupnik v četrtek ob 19.30.

»Zavestno gledanje in opazovanje narave«, pred. g. p. dr. R. Tominec v petek ob 18.30.

Gospodinjska ura v petek ob 19.30.

Šah v petek ob 20.00.

»V dolini gradov«, pred. g. V. Pirnat v soboto ob 18.00.

»Poglavlje iz filozofije«, pred. g. univ. prof. dr. Veber v soboto ob 20.00.

OPERE IN OPERETE

Nedelja: »Kjer škrjanček žvrgoli...«, opereta, 19.45: Langenberg. — »Orlov«, opereta, 19.45: München. — »Kolibri«, opereta, 20.45: Rim. — »Prizigalec nočnih svetilk«, opereta, 21.00: Bucarest.

Torek: »Hoffmanove pripovedke«, opera, 19.30: Dunaj. — »Carmen«, opera, 19.50: Varšava, Katovice. — »Bajazzo«, opera, 20.00: Königsberg. — Opera, 21.00: Milan Torino.

Sreda: Opera, 19.30: Budapest. — Opera, 21.00: Rim.

Četrtek: »Vestalka«, opera, 20.00: Langenberg, Mühlacker. — Opera, 19.00: Praga, Bratislava, Moravska Ostrava.

Petak: »Sevilski brivec«, 21.00: Bucarest.

Sobota: »Tosca«, 20.00: Beograd, Zagreb. — »Zevsti kmet«, opereta, 19.45: Mühlacker. — Opera, 21.00: Rim. — Opereta, 20.30: Dunaj. — Opereta, 21.00: Milan Torino.

KONCERTI

Nedelja: Praga, Zagreb, Bratislava, Moravska Ostrava, Budapest, 20.00: Simfonični koncert češke Filharmonije. — Mühlacker, 16.15: Pevski koncert učiteljskega zbora. — Graz, 19.20: Koncert grškega orkestra.

Torek: Zagreb, 20.00: Cerkveni koncert.

Sreda: Daventry 5 xx, Zagreb, Beograd, 20.30: B. B. C. Simfonični koncert.

Četrtek: Dunaj, 20.00: Pevski koncert. — London Reg., 20.15: Koncert kr. Filharmonije. — Milan Torino, 20.30: Simfonični koncert.

Petak: Varšava, Katovice, Budapest, 20.15.

Petak: Varšava, Katovice, Budapest, 20.15: Simfonični koncert varšavske Filharmonije. — Breslau, 20.30: Koncert šlezke Filharmonije.

Sobota: München, 20.00: »Stvarjenje«, oratorijski.

PREDAVANJA

Nedelja: Leipzig, 20.30: Indijska konferenca v Londonu. — Beograd, 19.30: Oaze v Sahari. — Dunaj, 17.00: Bošanski medvedje in volkovi. — Breslau, 18.40: Handel Mazetti — 60 letna. — München, 19.15: Armade v Evropi.

Ponedeljek: Königsberg, 18.30: Moderna Turčija in Mustafa Kemal; 19.00: Zima v gorah in lavine. — Graz, 19.00: Turki na Štajerskem.

RADIO DRUGOD

V Berlinu se bo letos poleg drugih velikih razstav vršila tudi osma nemška radijska razstava, in sicer od 21. pa do 30. avgusta. Pridružila se ji bo splošna razstava mehanične glasbe, tako da bo celotna prireditev radi obsežnega programa in pestrega razvrstitevnega načrta brez dvoma zbudila v svetu širok odmev.

V spomin ponesrečencev, ki so v letu 1930 postali žrtev strašnih katastrof rudnikov v Beauvais, Lyonu in Alsdorfu je napisal Heinz Lippmann rekвиjs v obliki oratorijski. Ugarsbil je to besedilo prav s posebnim namenom za radio Hans Ebert. Na Silvestrovo 1930

je novo delo izvajal zapadno-nemški radio ter se tako na lep način oddolžil spominu nesrečnih žrtev.

Danska si hoče po zgledu nemških in angleških družb tudi zgraditi radijsko centralo. V novi ogromni palači naj bi bila celotna uprava radio, potrebni laboratorijski oddajne dvorane in podobno.

Edgar Wallace, znani angleški kriminalni romanopisec je predlagal, naj se preko radia vsak dan vsa po pol ure poučuje v vseh šolah pravilna izgovarjava materinskega jezika.

Radio Salzburg, dne 21. dec. 1930 na novo odtorjena postaja, oddaja na različnih valovnih dolžinah, ker še išče primerno dolžino. Zdi se, da bi bila na primerno dolžina 453 m, pa na tem valu oddaja že Celovec. Poskusi bodo pokazali najboljšo pot, kako priti do mirnega sožitja razmeroma gosto posečih avstrijskih vmesnih postaj. Nekateri predlagajo, naj bi vse te postaje oddajale na isti valovni dolžini.

Slovesna blagoslovitev novega studia v Hamburgu se je izvršila v četrtek 8. januarja na zelo svečan način. Slavotni program so prenašale skoro vse evropske postaje. Tudi preko naše domače postaje smo čuli del programa. Prvič se je odločil nastopiti za to priliko v radiu generalni glasbeni direktor Karel Muck, ki je dirigiral hamburški filharmonični orkester. Znamen violinist Jurij Kulenkampff je izvajal Brahmsov violinistični koncert v D-duru, opus 77.

Mühlacker, novo oddajno postajo v bližini Stutgarta, so v polni meri vpregli, ker so vse nove naprave bile dne 20. decembra 1930 popolnoma dovršene. S tem dnem so tudi poslali v pokoj staro Stuttgartsko oddajno postajo.

Angleška British Broadcasting Corporation si zelo prizadeva, da bi organizirala najboljši radijski orkester, kar jih je na svetu. Uporabila ga bo v svoji oddajni postaji v Londonu. Že sedaj šteje ta orkester 114 članov, ki prejemajo leto skoraj 28 milijonov dinarjev plače.

Na Češkoslovaškem je pričela delovati nova kratkovalovna postaja v Podjetju bradu. Prav za prav gre za dve kratkovalovni oddajni napravi sistema Telefunken. Antenska energija znaša 20 kW, ki se pa ob spremembi valovni dolžini lahko zviša na 30 kW. Podnevi oddaja postaja na valu 20 m, ponoči pa na valu 35 m. Telegrafska poročila se pošiljajo v svet direktno iz praške telegrafske centrale.

V Italiji opazujejo, da se število obiskovalcev oper in sploh gledališč stalno poveča, odkar se predstave oddajajo po radiu. Naijasnejši sled zato ram je Turin. Jeseni je tamkajšnja postaja prenala celo vrsto oper iz gledališča Chiarella. Vodstvo je vodilo statistiko ter ugotovilo, da se od takrat število obiskovalcev stalno poveča ter je z uspehom zelo zadovoljno.

V Italiji se nohvalijo, da dobro čujejo močno nemško postajo Mühlacker, dokler Nemci sami po nekaterih krajih tožijo, da je slabo snorejemo njen program. Vodstvo postaje stalno dobiva poročila iz Italije, da se nova postaja trenutno čini najboljše položajem italijanskih.

Ameriško vrhovno radijsko oblastvo je ugotovilo, da se do ameriškega radija oddajajo vse preveč le reklamne stvari, pri tem pa da tripi umetniški in kulturni programi. Sicer se pravi to ubijati govor, ki leže zlata jajca. toda končno je vendarle treba unoševati mnenje in želite poslušalcev, ti pa so se izrazili proti sedanjemu načinu sestavljanja programov.

NA DOMAČEM VALU

K BEETHOWNOVEMU VEČERU

V »Pevcu« (1. VII. št. 3—4) podčrtava dr. A. Dolinar med drugim tudi naslednje: V Beethownu se jasno očituje nadaljevanje Haydn-Mozartove poti, pa nele go lo nadaljevanje, ampak v polni meri nje no usovršenje, zlasti se čuti njegov neposreden stik s Haydnom. Znak klasičnega sloga sploh obstoji v medsebojnem ravnovesju sestavnih delov in pododdelkov med seboj, v umerjenosti arhitektoničnega oblikovanja, v zmerni porabi izraznih sredstev, skratka v lepi skladnosti med notranjo vsebino in zunano obliko, tako, da ni nikjer nič preveč in ni premalo. Tudi izraznost notranje vsebine ne sme iti predaleč, ostati mora kar najbolj v mejah stvarnosti (objektivnosti), zlasti v harmoničnem, ritmičnem in instrumentalnem oziru. Posebno je to očito v zadnjem primeru: klasična instrumentacija ne pozna za vsak instrument značilno-izrazitih lastnosti, njihovemu posebnemu izrazu še do velake ne pusti, krakomalo stoji docela v nasprotju z znaki njej neposredno sledče romantične dobe. Ta je notranje izrazitost postavila kot najvišjo smernico, se na račun okvira zunanje oblike takoreč zagrizla v iskanje in kombiniranje novih harmonskih tvorb z enako silo kot Bach v labirint kontrapunktičnega snovanja in zlasti gledede instrumentacije poudarila neoma no izživetje vsakemu instrumentu lastnih izrazitih možnosti.

To moramo imeti pred očmi, če hočemo razumeti idejno ozadje Beethownovega dela. Beethoven tvori višek novo-klasične dunajske šole, vendar pa stoji tudi ob zibelki romantičnih stremljen, zlasti v svojih zadnjih delih. Izmed trojice dunajskih klasikov je Beethoven gotovo prvi po svoji oblikovni izklesanosti, kar moramo dodata razbrati že iz njegovih klavirskih sonat. Tudi po splošnem značaju se razlikuje od ostalih dveh. Značaj Haydnone kot Mozartove muzike diha vsled svoje svežosti in vitkosti rokokojške poteze, dočim, odseva iz Beethowna nekam težja atmosfera. To lažje razumeamo, če pomislimo na velike dogodke, ki so koncem 18. stol. in začetkom 19. stol. vznemirjali vso Evropo in imeli tudi za Beethowna, ki je toku časa z zanimanjem sledil, prav mogočen vpliv. V svojih večjih delih je reševal probleme, ki so bili časovno ali osebno važni: tako v »Erotiki« (III. simfonija), kjer slavi Napoleona kot bojevnika za svobodo, v »V. simfoniji«, kjer slika boj človeka zoper usodo, in v »IX. simfoniji«, ki je slavospev močne volje človekove, ki od življenja iskro radosti, najgloblje, večne, s silo odtrga. Njegovo življenje je bilo močno razvzano od telesnih in duševnih naporov, zato išče v svoji umetnosti utehe, odgovorov. On ne sklada radi estetičnega užitka, ampak je to zahteva njegove notranjosti, ki hoče odgovorov, jasnosti in naravnost modroslavnih višin se dotikača vprašanja. Razumljiv je njegov izrek: Glasba je odkritje, ki je večje nego katerakoli modrost ali filozofija. Beethoven se je polnosti in vzvišenosti svojega poklica kot glasbenik-umetnik docela zavedal kot nihče pred njim. Vse to bogastvo njegove notranjosti je hotelo najti odmeta v njegovih delih, ki postajajo zato zlasti v zadnji živilenski dobi po harmonični plati nadve zanimiva in značne nove romantične dobe oznanjujoča.

DVOJE ZNAMENITIH PREDAVANJ

V tem tednu bodo naši poslušalci imeli priliko poslušati dvoje znamenitih predavanj. Dva vseučiliška profesorja bosta imela besedo. Prvi predava g. ing. Miroslav Kasal o razvoju železobetonih zgradb (sreda). V času živahne gradbene delavnosti pri nas in spriče uporabljanja najmodernejsih načinov konstrukcije bo vsakogar zanimala beseda našega prvega strokovnjaka in graditelja. — Drugo pa je predavanje našega velikega filozofa, g. univ. prof. dr. Fr. Vebra (sobota), česar lanska predavanja v radiu o sv. Avguštinu izidejo v kratkem v založbi Jugoslovanske knjižarne (zbirka »Kosmos«). Vsak resen poslušalec bo pazno sledil izvajanjem našega odličnega učenjaka.

B R A H M S

(K večeru v četrtek 8. I. 1931.)

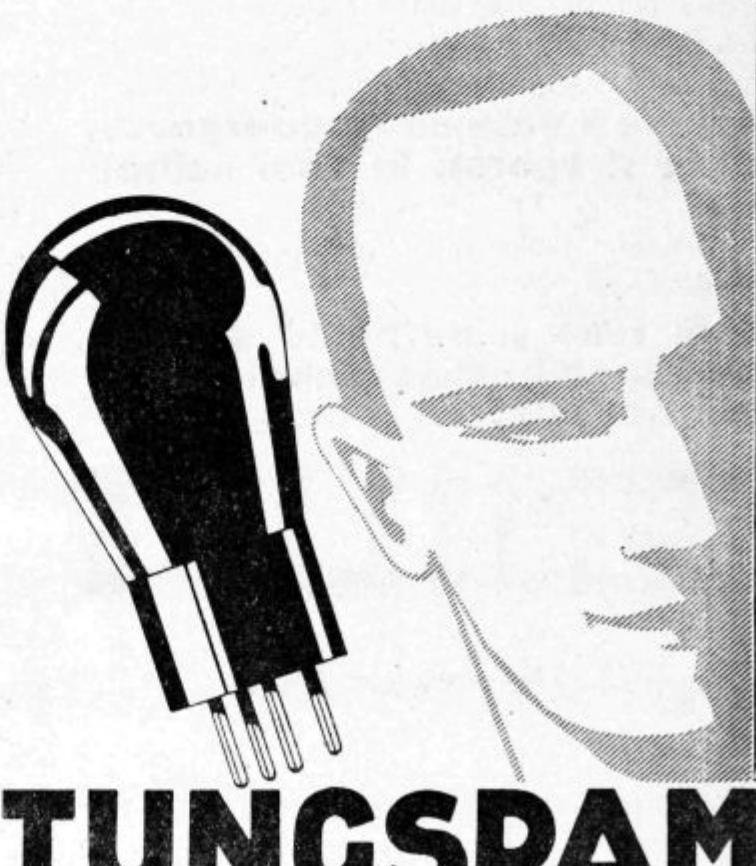
Naštejmo nekaj osnovnih potez v svetu lažjega razumevanja njegove umetniške osebnosti. Iz Brahmsove proze govori očito značaj njegove rase in je v prvi vrsti razumljiv sočloveku svojega plemena. (Rojen v Hamburgu l. 1833). Resno in nekam težko občutenje skoroda sra-

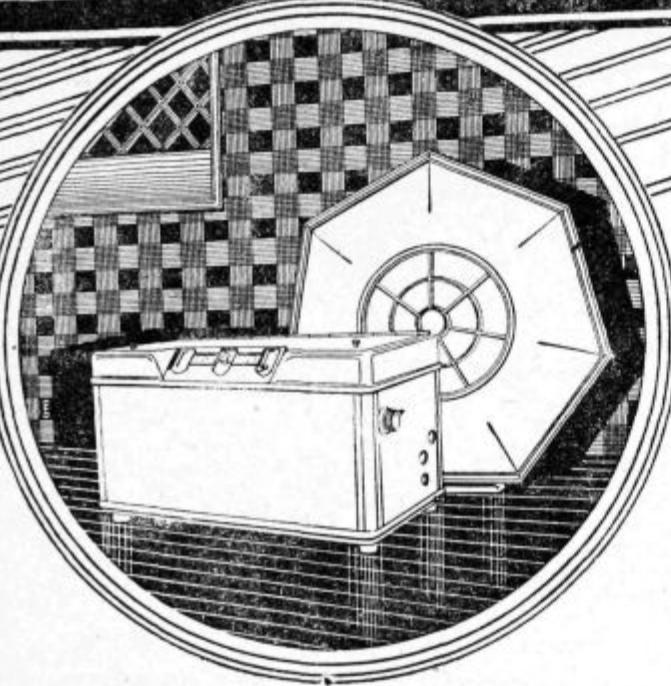
mežljivo in pritajeno odkrivanje svojih čuvstev, nagnjenja k razglabljanju s samim seboj — vse to ga spravlja v zvezo z Schumanom iz pozneših let — v se zatopljenum zunanjemu svetu se bolj in bolj oddaljujočim.

Njegovo udejstvovanje in uveljavljenje pada v tisti čas, ko je Wagner z besedo in dejanjem uvajal nova načela v pogledu opere. Tedaj je korakal Brahms mimo starejših kot tudi novih klasikov k novemu razdobju, vendar zelo trezno in previdno, stalno se nazaj k starim mojstrom za potuk vračajoč. Zlasti je tukaj važna renesansa zborovske pesmi. Njegove Marijine pesmi, moteti, šesteroglasni a-cappella-zbori kažejo, da ni ostal le pri Bachu, temveč se učil tudi pri Palestrinu in pri mojstrih staro-nemške zborovske tehniki.

V pogledu absolutne glasbe — sinfonske ali komorne — so ga nazvali zadnjega klasika 19. stoletja. Sama od sebe se vsljuje primera med njim in istočasno živečim Brucknerjem. Ozadje in izhodišče obema tvori Beethoven. Po izjavi Brahma samega je veljal Bruckner za največjega sinfonika za Beethownam: na splošno bi lahko rekli, da je zlasti v formalnem oziru iskati pri Rahmsu klasičnih vplivov, dočim se pri Brucknerju precej očito romantična stremljenja pojavljajo.

Z A STROKOVNJAKA LE KVALITETNE ELEKTRONKE

Ali ste še vedno brez radia . . . Zakaj?

Novi Philipsovi prejemni aparati, ki jih dobite pri nas, Vam bodo gočovo ugajali.

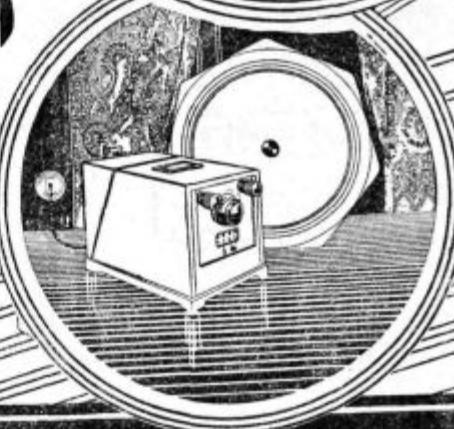
To niso aparati, ampak glasbeni instrumenti.

**Pojdite k Vašemu radio-trgovcu,
izberite si aparat, ki Vam najbolj
ugaja!**

Vsek aparat lahko dobite za nekoliko dni na poskušnjo.

**Radi cene si ne belite glave —
odplačali ga boste z lahkoto v me-
sečnih obrokih.**

PHILIPS RADIO

OD 11. JANUARJA

SPORED

DO 17. JANUARJA

RADIO LJUBLJANA 527 kc 25 kW

Nedelja, 11. jan.

- 8.00 Kmetijska ura
9.30 Prenos cerkvene glasbe
10.00 Versko predavanje — P. dr. Roman Tominec
10.20 I. Kaiser: Pregled evropskega gospodarskega trga
11.00 **Radio orkester:**
Rosey: Motor koračnica; Kalman: Predpustna vila; Leutner: Slavnostna uveratura; Conradi: Offenbachiana; Lincke: Die Backfischparade; Dostal: Pozor, pozor; Fetras: Uredniške skrivnosti
12.00 Časovna napoved in poročila
15.00 Plošče (Rezervir. za ev. prenos)
20.00 **Prenos iz Prage:** Svečan koncert ob smrti dirigenta in skladatelja Oskarja Nedbala
22.00 Časovna napoved in poročila
22.15 Hawaii-jazz
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Ponedeljek, 12. jan.

- 12.15 Plošče (mešan program)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 **Radio orkester:**
Teike: Stari prijatelji - Tompa: Ambrožija - Čajkowski: Eugen Onjegin - Trobenta solo: Masselman: Cavatine - Lehar: Imam modro posteljico - Lehar: Španski valček
18.30 Dr. Anton Bajec: Italijančina
19.00 Prof. Tine Debeljak: Poljsčina
19.30 Ing. Kern: O mamilih
20.00 Rezervirano za ev. prenos
22.00 Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan

Torek, 13. jan.

- 12.15 Plošče (Jugoslov. in orkestralna glasba)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 **Radio orkester:**
Sousa: Vašingtonska pošta - Lincke: Erika - Nevin: Dan v Benetkah - Saxofon duet: Offenbach: barkarola - Smetana: Prodana nevesta - Dauber: Boston
18.30 Prof. Fr. Pengov: Solnce v luči znanosti
19.00 Mladin. ura: Schaup Sergej: Razvoj orožja
19.30 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina
20.00 Prenos iz Zagreba (cerkvena glasba)
22.00 Poročila in časovna napoved

- 22.15 Lahka glasba
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Sreda, 14. jan.

- Opoldan. program odpade**
18.30 Ing. Miroslav Kasal: Razvoj železobet. zgradb od Moniera do danes
19.00 Dr. Nikola Preobražensky: Ruščina
19.30 Literarna ura: Lastni spomini (Ludvik Mrzel)
20.00 **I. Beethovenov večer:**
Ob 160 let. rojstva Beethovna, govor dr. Josip Mantuani - Klavir solo, izvaja Marjan Lipovšek: a) Sonate: F-mol, C-mol, F-dur; b) Ecossaisen
22.00 Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan

Cetrtek, 15. jan.

- 12.15 Plošče (slovenska in plesna glasba)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 Otroška ura, ga. Gabrijelečičeva
18.00 Plošče
18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje
19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina
19.30 J. Rupnik: Poklicna posvetovalnica pri nas
20.00 Prenos iz ljubljani. opere
22.00 Poročila in časovna napoved, lahka glasba
23.00 Napoved programa za naslednji dan

Petak, 16. jan.

- 12.15 Plošče (operetna glasba - ouverture)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče, borza
17.30 **Radio orkester:**
Muhič: Izpod Tatre - Nedbal: Kavalirski valček - Verdi: Nabucodonosor - Mayer - Helmund: Večer v Petrogradu - Fetras: Operetna revia - Fetras: Obrežna idila
18.30 Dr. P. Roman Tominec: Zavestno gledanje in opazovanje narave
19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francosčina
19.30 Gospodinjska ura (Krekova gospod. šola v Šiški)
20.00 Sah
20.30 **II. Beethovenov večer:**
Uvodno besedo govor dr. Josip Mantuani
21.00 **Radio orkester:**
Egmont-Adagio iz sonate pathétique - Andante cantabile iz I. simfonije - Smrt Klarice - Andante iz V. simfonije - Adagio cantabile iz septeta - Menuet iz simfonije Nr. 1

- 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan

Sobota, 17. jan.

- 12.15 Plošče (mešan program)
12.45 Dnevne vesti
13.00 Čas, plošče
18.00 Viktor Pirnat: V dolini gradov (gradova Prežek in Vrhovo)
18.30 **Radio orkester:**
Dostal: Letalska koračnica

OSTALE POSTAJE

Nedelja, 11. januarja

698 kc Beograd 25 kW

- 9.00 Prenos iz Saborne cerkve
10.30 Poljedelstvo
11.00 Plošče
12.30 Radio-orkester
13.30 Novice
16.00 Plošče
17.00 Zdravstveno predavanje
17.30 Narodni napevi
18.00 Narodne pesmi s kitaro
19.30 Oaze v Sahari
20.00 Jugoslovanske pesmi
20.30 »Vsiljivec«, drama
21.15 Klavir
21.45 Novice
22.05 Plošče
22.35 Po Evropi

977 kc Zagreb 0.7 kW

- 11.30 Popoldanski koncert
12.00 Zvonjenje
12.05 Koncert
12.30 Kuhinja
17.00 Komorna glasba (kvartet)
19.30 Uvod k prenosu
20.00 Prenos iz Prage
22.10 Novice
22.30 Lahka glasba

160 kc Hilversum 6.5 kW

- 12.10 Radio-oktet
14.10 Koncert
15.40 Orkestralni koncert
16.10 Plošče
19.35 Radio-orkester
21.10 Piano
21.30 Radio-orkester
22.40 Plošče

193 kc Daventry 5 xx 25 kW

- 15.00 Bachova kantata
15.35 Otroška ura
16.15 Koncert: violina, klavir
16.45 Kvintet
19.35 Cerkveni koncert
21.05 Orkestralni koncert

212.5 kc Varšava 12 kW

- 10.15 Prenos iz bazilike v Vilno
12.15 Simfonična matineja
14.20 Glasba
15.40 Mladinska ura
17.40 Koncert orkestra
19.45 Plošče
20.30 Violina
21.10 Književni četrti
21.25 Ljudska glasba
22.15 Operne arije
23.00 Plesna glasba

545 kc Budapest 20 kW

- 10.00 Prenos iz cerkve
11.15 Uniatska služba božja, nato pa koncert opernega orkestra
14.00 Plošče
15.00 Otroška ura
16.00 Radio šola
17.10 Koncert orkestra
18.40 Glasba in petje
20.00 Praga
23.00 Koncert vojaške godbe

563 kc München 4 kW

- 11.15 Veseloigras s petjem
13.25 Plošče
15.15 Otroška ura
15.30 Domača glasba

- ca - Lehar: Zlato in srebro - Rossini: Tancred - Frederiksen: Grönlandska suite - Robrecht: Svetovni valčki - Fred Muuss: Potpouri starih dunajskih

- 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina
20.00 Dr. Franc Veber: Poglavlje iz filozofije
20.30 Prenos opere iz Beograda
22.30 Poročila in časovna napoved, plošče
23.00 Napoved programa za naslednji dan

- 16.40 Popoldanski koncert
18.35 Pesmi (alt in klavir)
19.15 Armade v Evropi
19.45 »Orlove«, opereta v 3 dej., nato plesna glasba

581 kc Dunaj 15 kW

- 10.30 Pevski zbori
11.05 Koncert simfoničnega orkestra
15.05 Plošče
15.05 Popoldanski koncert
17.00 Bosanski volkovi in medvedje
17.30 Komorna glasba
19.40 »Luboš«, tragedija
22.10 Večerna glasba

599 kc Milan 7 kW

- 10.30 Evangelij in razlagi
10.50 Nabožna glasba
12.15 Pestra glasba
16.00 Vesela glasba
17.00 Prenos glasbe iz restavracije
19.30 Vesela glasba
20.30 Pestra glasba
21.00 Prenos opere

616 kc Praga 5 kW

- 9.00 Nabožna glasba
10.00 Simfonični koncert v Brnu
12.04 Glasba
16.00 Slovaška ura
17.30 Delavska ura
19.20 Dve komediji
19.20 Uvod p prenosu
20.00 Simfonični koncert češke Filharmonije

635 kc Langenberg 13 kW

- 9.05 Katoliška svečanost
12.00 Plošče
15.00 Opoldanski koncert
16.30 Popoldanski koncert
18.20 Na kratkih »valovih«
19.45 »Kjer skrjanek žvrgoli« opere

680 kc Rim 50 kW

- 10.00 List in evangelij
10.15 Nabožna glasba
13.00 Radio kvintet
17.00 Pester koncert
20.40 »Kolibri«, opereta

734 kc Katovice 10 kW

- 12.15 Simfonični koncert
14.00 Versko predavanje
14.20 Glasba
15.40 Mladinska ura
17.40 Popoldanski koncert
20.30 Violina
21.35 Poljudna glasba
22.15 Koncert
22.15 Koncert
23.00 Plesna glasba

833 kc Mühlacker 75 kW

- 12.00 Promenadni koncert
13.15 Plošče
15.45 Otroška ura
16.15 Pevski koncert (učiteljski pevski zbor)
18.30 Godalni kvartet
19.45 »Od zibelke do groba«, slušna igra
21.15 Glasba
22.30 Plesna glasba (plošče)

842 kc London Reg. 12 kW

15.30 Violina
16.00 Koncert vojaške godbe
21.05 Orkestralni koncert

851 kc Graz 7 kW

Celodneven prenos z Dunaja

871 kc Bucarest 12 kW

11.00 Simfonični koncert

13.00 Plošče

17.00 Orkester

18.30 Koncert

19.00 Radio univerza

20.00 Plošče

21.00 »Prižigalec nočnih svetilk«, opera

reuta v 3. dej.

923 kc Breslau 4 kW

13.50 Plošče

16.00 Violinska glasba

16.45 Plošče

18.25 Večerna glasba

20.15 Slušna igra

25.00 Sporina bilanca 1930

1058 kc Königsberg 1.7 kW

9.00 Jutranja slovesnost

11.05 Godalni trio

12.00 Opoldanski koncert

14.35 Mladinska ura

15.00 Plošče

Ponedeljek, 12. januarja**698 kc Beograd 2.5 kW**

11.25 Plošče

12.45 Radio-orkester

13.30 Novice

15.30 Otroška ura

16.00 Plošče

17.00 Predavanje

17.30 Narodni načevi

18.00 Plošče

19.30 Francoščina

20.00 Poslovilni koncert ge. Zl. Djurdjenac, članice beogradske opere (operne arije)

21.00 Radio-orkester

22.00 Novice

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.20 Kuhinja

12.50 Plošče

13.30 Novice

17.00 Zvočni film

18.30 Novice

20.00 Književna ura

20.15 Poročila

20.30 Koncertni večer

21.50 Novice

22.00 Po tujih postajah

193 kc Daventry 5 xx 25 kW

12.00 Orgle

13.15 Orkestralni koncert

16.15 Lahka glasba

17.15 Otroška ura

18.40 Koncert

19.45 »Poroča dekle Marije«, igra

21.40 Komorna glasba

23.00 Plesna glasba

212-5 kc Varšava 12 kW

12.10 Plošče

16.15 Otroška ura

16.45 Plošče

17.45 Lahka glasba

19.25 Plošče

20.30 Ljudski koncert

22.15 Plošče

23.00 Plesna glasba

345 kc Budapest 20 kW

9.15 Radio kvartet

12.05 Koncert orkestra

17.25 Orkestralni koncert

19.15 Piano

21.30 Koncerti (Bach)

563 kc München 4 kW

11.20 Plošče

12.50 Plošče

16.25 Petje

17.25 Popoldanski koncert

19.50 Zabavni koncert

21.20 Komorna glasba (kvartet)

581 kc Dunaj 15 kW

11.00 Plošče

15.20 Popoldanski koncert

17.00 Otroška ura

19.35 Operna glasba

22.10 Večerni koncerti

13.30 Slušna igra

16.30 Ljudski koncert

18.35 Mozartove sonate za klavir

20.00 Operetska glasba

1076 kc Bratislava 12 kW

9.00 Nabožna glasba

10.00 Simfon. koncert v Brnu

12.04 Radio-orkester

19.30 Praga

22.20 Moravska Ostrava

1140 kc Mor. Ostrava 10 kW

9.00 Praga

10.00 Simfonični koncert v Brnu

12.05 Radio-orkester (v Bratislavě)

16.00 Bratislava

19.00 Praga

22.20 Orkestralni koncert

1157 kc Leipzig 4 kW

8.30 Orgle

9.00 Jutranja slovesnost

12.00 Koncert

15.15 Komorna glasba

16.20 Kvartet

17.30 Plošče

18.30 Rim v času cesarjev

19.30 Radio orkester (R. Trunkova dela)

20.30 Indijska konferenca v Londonu

21.10 Lahka glasba

22.30 Plesna glasba

923 kc Breslau 4 kW

13.50 Plošče

16.00 Zabavni koncert

18.45 Plošče

19.30 Šola — predpriprava za poklic

20.00 Slezija (glasba, petje)

21.10 Plesna glasba

22.15 Politični pregled

23.35 Morse-jev kurz

1058 kc Königsberg 1.7 kW

11.40 Plošče

16.50 Koncert

18.50 Moderna Turčija in Mustafa Kemal

19.00 Zima v gorah in lavine

19.25 Zabavni koncert

21.20 Koncert orkestra

22.30 Pestra ura

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče

16.50 Koncert

18.50 Moderna Turčija in Mustafa Kemal

19.00 Zima v gorah in lavine

19.25 Zabavni koncert

21.20 Koncert orkestra

22.30 Pestra ura

Torek, 13. januarja**698 kc Beograd 2.5 kW**

11.25 Plošče

12.45 Radio orkester

15.30 Novice

17.00 Radio orkester

18.00 Plošče

19.30 Radio orkester (R. Trunkova dela)

20.30 Indijska konferenca v Londonu

21.10 Lahka glasba

22.30 Plesna glasba

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.20 Kuhinja

12.50 Plošče

15.30 Novice

17.00 Prenos glasba iz kavarne

18.30 Novice

19.45 Poročila

20.00 Cerkveni večer

21.00 Novice

22.00 Lahka večerna glasba

616 kc Praga 5 kW

11.15 Plošče

12.50 Radio-orkester

16.30 Bratislava

19.30 Komedije v Brnu; recitacije, petje

21.00 Koncert

22.20 Moravska Ostrava

635 kc Langenberg 13 kW

12.10 Plošče

13.05 Opoldanski koncert

15.50 Otroška ura

16.40 Mladinska ura

17.00 Popoldanski koncert

20.30 Moje sestre in jazz, glasb. igra

21.00 Koncert

22.40 Plošče

160 kc Hilversum 6.5 kW

10.10 Radio-kvintet

12.10 Koncert

15.40 Koncert

17.10 Koncert orkestra

20.10 Radio-orkester

21.10 Komorna glasba

21.50 Orkestralni koncert

22.10 Pevski koncert

22.40 Plošče

193 kc Daventry 5 xx 25 kW

12.00 Koncert

15.00 Lahka glasba

16.00 Plesni orkester

18.40 Koncert

19.45 Kvintet

20.30 Za zvezdo, igra

21.40 Serenada

22.40 Plesna glasba

212-5 kc Varšava 12 kW

12.10 Plošče

12.10 Plošče

17.15 Obrazba Lvova

17.45 Simfonični koncert

19.15 Plošče

19.50 »Carmen«, opera

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Orkestralni koncert

12.05 Glasba

17.25 Ciganški orkester

19.30 Prenos iz gledališča

19.30 Orkestralni koncert

21.00 Koncert, nato jazz glasba

563 kc München 4 kW

12.30 Plošče

16.25 Koncert

17.25 Popoldanski koncert

19.30 Radio orkester

20.40 Smešnice

581 kc Dunaj 15 kW

11.00 Plošče

12.00 Popoldanski koncert

15.20 Plošče

17.00 Moderne pravljice

19.30 Hoffmannove pripovedke, opera

20.30 Plesna glasba

599 kc Milan 7 kW

12.10 Plošče

16.35 Otroški kotiček

17.00 Plošče

19.30 Plošče

20.30 Vesela glasba

21.00 Prenos opere

1031 kc Torino 7 kW

12.15 Pestra glasba

16.35 Otroški kotiček

17.00 Plošče

19.30 Pestra glasba

20.30 Vesela glasba

21.00 Prenos opere

1076 kc Bratislava 12 kW

12.30 Praga

16.30 Radio-orkester

17.30 Komorna glasba

19.30 Komedije, recit., petje (Brno)

21.00 Praga

22.20 Moravska Ostrava

1140 kc Mor. Ostrava 10 kW

16.30 Bratislava

18.35 Ljudska glasba

19.30 Komedije, recit., petje (Brno)

22.20 Radio-orkester

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče

16.30 Staro italijanska glasba

19.30 Zabavni koncert

21.00 Koncert

616 kc Praga 5 kW

11.15 Plošče

12.30 Radio-orkester v Brnu

16.30 Radio-orkester

17.30 Otroška ura

19.20 Koncert

20.30 Koncert

21.00 Ruska glasba

22.00 Moravska Ostrava

635 kc Langenberg 13 kW

12.10 Plošče

15.05 Opoldanski koncert

15.50 Pravljice

17.00 Popoldanski koncert

19.45 Lahka opera glasba

680 kc Rim 50 kW

12.45 Lahka glasba

17.00 Koncert

20.40 Pester koncert, komedija

.34 kc Katovice 10 kW

12.10 Plošče

16.25 Plošče

18.45 Književni četrtek

19.30 »Carmen«, opera

833 kc Mühlacker 75 kW

12.00 Promenadni koncert

16.30 Radio-orkester

19.45 Zabavni koncert

20.30 »Neprostovoljno življenje; slušna igra

21.30 Klavir (Chopin in Liszt)

Najmodernejši štirielektronski aparat z visokofrekvenčno elektronko E 442 z izščiteno anodo, zato velikansko ojačanje! Inozemske postaje brez antene in zemlje na zvočnik!

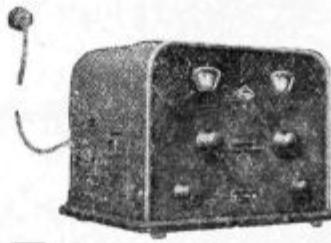

Popolna selektivnost! - Jakost zadostna za elektrodinamične zvočnike. Jakost in razločnost glasu kot pri originalni godbi. — Dobí se v vseh boljših radio-trgovinah.

Štirielektronski EUMIG aparat št. 7475 za popolen priključek na izmen. tok.

IZREDNO NIZKA CENA

DIN 4400—

→ **EUMIG** ←
elektrotehn. in kovinska industrija
Wien IV., — Hirschengasse 5

1140 kc Mor. Ostrava 10 kW

12.30 Radio-orkester Brno
16.30 Praga
18.00 Plošče
19.20 Plesna glasba (Brno)
21.00 Praga
21.20 Ljudska glasba

1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošče
16.30 Koncert
19.20 Plošče
20.20 Razglednice
21.15 Sodobna glasba
23.30 Sodobna glasba

698 kc Beograd 2.5 kW

9.00 Prenos iz Saborne cerkve
10.30 Plošče
12.45 Radio orkester
13.30 Novice
16.00 Plošče
17.00 Predavanje
17.30 Narodne na kitaro
18.00 Popoldanski koncert
20.00 Narodne pesmi
20.30 Zagreb
22.30 Novice
22.50 Plošče

599 kc Milan 7 kW

1031 kc Torino 7 kW
12.15 Pestra glasba
16.35 Otroški kotiček
17.00 Plošče
19.39 Vesela glasba
20.45 Komorna glasba
616 kc Praga 5 kW
11.15 Plošče
12.30 Bratislava
16.30 Otroška ura
19.20 Koncert (Brno)
20.30 Petje
21.00 Švicarski koncert

635 kc Langenberg 13 kW

12.10 Plošče
13.05 Opoldanski koncert
15.50 Otroška ura
16.20 Ženska ura
18.30 Novice
20.20 Uvod k prenosu
20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Londona
22.30 Novice, vreme in sneg
22.45 Lahka glasba

193 kc Daventry 5 xx 25 kW

12.00 Plošče
13.00 Lahka glasba
14.00 Koncert
15.30 Simfonični koncert
18.40 Koncert
20.00 R. B. C. Simfonični koncert
22.30 Plesna glasba

734 kc Katovice 10 kW

12.10 Plošče
16.15 Mladinska ura
16.45 Plošče
17.45 Koncert
20.30 Prenos iz Lwowa
22.15 Plošče
23.00 Iz nabiralnika

833 kc Mühlacker 7.5 kW

12.00 Promenadni koncert
15.30 Otroška ura
16.30 Popoldanski koncert
19.15 Ljudski koncert
20.00 Švicarski večer
22.30 >Vremec, igra

842 kc London Reg. 12 kW

12.00 Orgle
13.30 Radio-orkester
19.00 Švicarski večer
21.50 Moški zbor
22.30 Plesna glasba

851 kc Graz 7 kW

Dunaj
871 kc Bucarest 12 kW
13.00 Plošče
17.00 Radio orkester
18.15 Radio orkester
20.00 Plošče
21.00 Švicarski večer

923 kc Breslau 4 kW

13.50 Plošče
16.00 Cello

1058 kc Königsberg 1.7 kW

13.30 Plošče
15.30 Pravljice
16.30 Zabavna glasba
19.30 vicarski večer
21.10 Vesela glasba
22.30 Plesna glasba

1076 kc Bratislava 12 kW

11.30 Plošče
12.30 Orkestralni koncert
13.30 Plošče
16.00 Plošče
16.30 Radio-orkester
17.40 Priopovedke

698 kc Beograd 2.5 kW

11.25 Plošče
12.45 Radio orkester
13.30 Novice
15.30 Otroška komedija
16.00 Plošče
17.00 Plošče
18.00 Violinski koncert
19.30 Francočina
20.00 Zdravstveno predavanje

680 kc Rim 50 kW

20.30 Ljubljana
22.30 Novice
22.50 Večerni koncert

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.20 Kuhinja
12.30 Plošče
13.30 Novice
17.00 Balalajke
18.30 Novice
20.15 Poročila
20.30 Prenos koncerta iz Ljubljane
22.30 Novice
22.40 Plesna glasba

160 kc Hilversum 6.5 kW

16.10 Radio-kvintet
12.30 Koncert
16.40 Plesna glasba
19.41 Radio-orkester
20.30 Ženski zbor
22.15 Radio-orkester
22.40 Plošče

193 kc Daventry 5 xx 25 kW

12.00 Orgle
15.00 Petje
15.00 Petje
15.45 Koncert
20.30 Igra
28.30 Plesna glasba

212.5 kc Varšava 12 kW

12.00 Plošče
12.35 Italijanska glasba
16.15 Plošče
17.45 Lahka glasba
19.25 Plošče
20.15 Prenos iz Vilna
22.15 Koncert

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Plošče
12.00 Radio kvartet
17.00 Koncert vojaške godbe
19.30 Prenos iz opere

563 kc München 4 kW

12.30 Plošče
16.25 Otroška ura
17.25 Popoldanski koncert
19.30 Zabavni koncert
21.00 Švicarski večer
22.30 Plošče (plesna glasba)

581 kc Dunaj 15 kW

11.00 Donaldanski koncert
15.10 Plošče
15.20 Popoldanski koncert
17.30 Obritna higična

581 kc Dunaj 15 kW

20.00 Kitare
21.00 Simfonični koncert
25.20 Koncert

12.10 Plošče

13.05 Opoldanski koncert
19.45 Uvod k prenosu

635 kc Langenberg 13 kW

20.00 >Vestalkar, opera v 3 dej. G. Spontini

680 kc Rim 50 kW

12.45 Koncert: Lahka glasba
17.00 Komorna glasba
20.40 Pester koncert
23.00 Plesna glasba

734 kc Katovice 10 kW

12.10 Plošče
12.35 Šolski koncert

16.10 Plošča
17.45 Ljudski koncert
20.15 Prenos iz Wilna
22.15 Koncert
25.00 Plesna glasba
833 kc Mühlacker 75 kW
16.30 Koncert
20.00 >Vestalka, opera
23.10 Plesna glasba
842 kc London Reg. 12 kW

12.00 Koncert
14.00 Radio-orkester
17.15 Plesna glasba
19.00 Oktet
20.15 Koncert Filharmonije
22.30 Plesna glasba
851 kc Graz 7 kW

Dunaj
871 kc Bucarest 12 kW

13.00 Plošča
17.00 Lahka in rumunska glasba
18.00 Otroški četr
19.00 Radio univerza
20.00 Plošča
21.00 Glasba
22.15 Radio orkester
923 kc Breslau 4 kW
13.50 Plošča
16.00 Zabavna glasba

17.15 Veselje pesmi
19.00 Plošča
20.30 Koncert Šlez. Filharmonije
1058 kc Königsberg 1.7 kW

13.30 Plošča
16.00 Mladinska ura
16.30 Zahavni koncert
17.45 Književna ura
19.30 Koncert voj. godbe
1076 kc Bratislava 12 kW

11.30 Plošča
12.30 Praga
13.30 Plošča
16.00 Plošča
16.30 Praga
17.50 Radio-orkester
18.50 Praga
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW

11.00 Plošča
12.30 Praga
15.00 Plošča
16.30 Praga
18.50 Praga
1157 kc Leipzig 4 kW

12.00 Plošča
14.50 Pravljice
16.30 Popoldanski koncert
18.00 Zbor
18.50 Mandoline
19.50 >Negrinja čardak, opereta

Petak, 16. januarja

698 kc Beograd 2.5 kW

11.25 Plošča
12.45 Radio orkester
15.30 Novice
16.00 Jazz glasba (Plošča)
17.00 Kuhinja
17.50 Harmonika
18.00 Ruske romance (poje gospa L. Mansvetova)
19.50 Nemčina
20.00 Plošča
20.30 Koncert
21.10 Vokalni koncert
21.40 Večerni koncert
22.30 Novice
25.00 Glasba

977 kc Zagreb 0.7 kW

12.20 Kuhinja
12.50 Sneg in vreme
12.55 Plošča
13.50 Novice
17.00 Prenos glasbe iz kavarne

18.30 Novice
20.30 Prenos koncerta iz Beograda
22.30 Sneg, vreme in novice
22.40 Lahka glasba

160 kc Hilversum 6.5 kW

12.10 Radio-orkester
14.10 Plošča
14.40 Radio-kvintet
193 kc Daventry 5 xx 25 kW

12.00 Koncert
12.30 Orgle
16.00 Lahka glasba
18.40 Koncert
19.45 Koncert vojaške godbe

21.35 >Pot slavec, pestri prizori
22.45 Plesna glasba
212-5 kc Varšava 12 kW
22.50 Simfončni koncert varšavske Filharmonije

545 kc Budapest 20 kW

9.15 Koncert vojaške godbe
12.05 Koncert ruskih balaljik
17.25 Ciganska glasba
20.15 Simfončni koncert varšavske Filharmonije

563 kc München 4 kW

12.10 Plošča
16.30 Plošča
17.45 Lahka glasba
20.15 Simfončni koncert
23.00 Iz zabavilnika

833 kc Mühlacker 75 kW

12.15 Plošča
16.30 Zabavna glasba
17.00 Čajanka
19.45 Zabavni koncert
20.20 Veseloigra

21.35 Koncert
23.00 Zabavni koncert
842 kc London Reg. 12 kW
23.25 Radio-orkester

581 kc Dunaj 15 kW

11.00 Plošča
15.25 Popoldanski koncert
19.50 Plošča
20.00 V zvoniku sv. Štefana
21.00 Komorna glasba

22.40 Večerna glasba
23.25 Radio-film
871 kc Bucarest 12 kW
23.50 Plesna glasba

17.15 Veselje pesmi
19.00 Plošča
20.30 Koncert Šlez. Filharmonije
1058 kc Königsberg 1.7 kW

20.30 Stari Berlin pleše
22.30 Plesna glasba
1076 kc Bratislava 12 kW
22.50 Orkestralni koncert (Brno)

22.50 Plesna glasba
23.25 Radio-film
1157 kc Leipzig 4 kW
23.50 Plesna glasba

23.50 Plesna glasba
24.25 Biografija Verdiča, biografska slušna igra
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW
24.50 Plesna glasba

24.25 Biografija Verdiča, biografska slušna igra
25.00 Plesna glasba
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW
25.25 Radio-film

25.00 Plesna glasba
25.50 Plesna glasba
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW
26.00 Plesna glasba

25.50 Plesna glasba
26.25 Radio-film
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW
26.50 Plesna glasba

26.25 Radio-film
27.00 Koncert
27.30 Zahavni koncert
27.50 >Verdič, biografska slušna igra
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW

27.00 Koncert
27.30 Zahavni koncert
27.50 >Verdič, biografska slušna igra
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW

27.30 Zahavni koncert
27.50 >Verdič, biografska slušna igra
1140 kc Mor. Ostrava 10 kW
28.00 Plesna

Po preselitvi v lastne tovarniške prostore smo izboljšali naše izdelke do najvišje možnosti. Baterije znamke so zato danes vodilne.

»ZMAJ«

Cene naših baterij so sledeče:

120	voltna anoda, dvojna,	Din 255-
120	< < navadna,	Din 180-
90	< < dvojna,	Din 185-
90	< < navadna,	Din 155-
24	mrežična baterija,	Din 42-
15	< < <	Din 30-
12	< < <	Din 18-

Zahtevajte pri svojem trgovcu edino le baterije znamke **Zmaj**

»ZMAJ«, tovarna za galvanične elemente in elektrotehniko v LJUBLJANI.

UNDERWOOD PISALNI STROJI

preko 4,000.000 v rabi
zalo
najboljši in najcenejši

Na zalogi pri tvrdki

**LUDV.
BARAGA**

Šelenburgova ul. 6
LJUBLJANA

TELEFON 29-80

TEHNIKA JEZIKOVNI TEČAJI

KAKO JE TREBA RAVNATI Z ELEKTRIČNO GRAMOFON DOZO

Radioamaterje, ki že imajo ali še bodo imeli kombinacijsko napravo, s katero lahko podajajo, s posredovanjem svoega radioaparata gramofonsko glasbo električno, hocemo opozoriti na nek važen moment, namreč, kako je treba ravnati z električno gramofonsko dozo.

Kot je že radionaprava v celoti dokaj občutljiva, so njeni posamezni deli naravnost zelo občutljivi. Tak zelo občutljiv sestavni del je tudi električna gramofonska doza. Čim boljše kvalitete je električni snemalec zvoka, tem previdnejše je treba ravnati z njim, da ohranimo njenega odlične lastnosti. Gotovo je mnogo fabrikatov tako skrbno izdelanih, da nudi zunanjina oblika le malo občutljivih mest vendar je pri vseh znanih dobrih zvočnih dozah tulci z iglo, ki molj več ali manj iz oklepja, posebno pa še vijak, s katerim priviemo iglo, zelo občutljiv in je mogoče oboje zelo lahko poškodovati. Enako kot pri visoko vrednem merilnem instrumentu je tudi ležajno mesto gibaljivega dela naprave zelo občutljivo napram sunkom in jakim pretresljajem. Treba ga je pred takimi vplivi primerno varovati. Ker se moja snemalec zvoka v svojem ležajnem mestu zelo na lahko gibati, zadostuje včasih že majhen sunek, ki povzroči, da se cela armatura začne gibati. Pri tem pa se lahko zgodi, da udari igla na krožnik za ploščo ali pa pritrjevalni vijak na trd predmet. Na ta način se lahko pokvari občutljivo ležajno mesto gibaljivega dela.

To neprevidnost, ki se lahko zgodi, kadar potegnemo novo ploščo ali jo obravčamo, moramo na vsak način preprečiti. Gibanje sistema, ki ga ustvarja tak udarec, namreč lahko povzroči lepljenje kotve. Tako zvočno dozo moramo seveda popraviti, da je spet uporabna, ker sicer lahko opazimo pri reprodukciji neko žvezdjanj.

Slike poškodb lahko nastanejo že tudi, če drgnemo novo ploščo ali jo obravčamo, moramo na vsak način preprečiti. Gibanje sistema, ki ga ustvarja tak udarec, namreč lahko povzroči lepljenje kotve. Tako zvočno dozo moramo seveda popraviti, da je spet uporabna, ker sicer lahko opazimo pri reprodukciji neko žvezdjanj.

Da se izognemo tako lahko mogočim poškodbam doze, kadar menjavamo plošče ali kadar začnemo ali nehamo iglati, lahko nastavimo v primerni razdalji od krožnika majhno podporno pripravo, ki drži dozo v primerni višini. Tako napravimo more vsakdo sam napraviti z zelo enostavnimi sredstvi, najbolje iz koščka lesa, ki ima primerno vdolblino za ročico. V to vdolblino je treba vložiti suknovino, da ne udari ročica vsikdar ob trdi les.

Nekateri snemalci zvoka pa že imajo na aparaturi sami takoj pripravo, ki omogoča dozi primearno varno lego izven obrota. Druge konstrukcije spet imajo koleno v ročici in je treba dozo le dvigniti v koleno.

Kdor previdno in pazljivo ravna pri celi napravi, si prihrani mnogo stroškov in mnogo ježe. Kdor pa dela le z nepremišljeno naglico, kvari dozo, kvari tudi plošče in nudi drugim in sebi le jezo mesto tako lahko možnega in na dlani podanega velikega vesela, ki ga daje lep sprejem, kadar je naprava v redu.

Srbohrvaščina

Poučuje dr. Mirko Rupelj.

Četrtek, 15. januarja ob 19.

Predrag i Nenad.

(Dalje.)

Besedi joj mladani Nenade:

»Oj starice, moja milo majko!

Pokrov na me sve novo odelo,

Sve zeleno od čohe zelene,

A okratko s goricom jednako,

Da ja idem brača da potražim,

Da me živa moja želja mine.«

Besedi mu stara mila majka:

»Ne budali, mladani Nenade!

Jer češ ludo izgubiti glavu.«

Ali Nenad majke ne slušaše,

Več on čini, što je njemu dragoo:

On pokrov na sebe odelo,

Sve zeleno od čohe zelene,

A okratko s goricom jednako,

Pak usede na dobra konjica,

I diže se brača da potraži,

Da ga živa želja mimoide.

Nidge svoga on ne pušta glasa,

Niti plunu, ni na konja viknu:

A kad dodegori Garevici,

Kliče Nenad, kako soko sivi:

»Garevice, zelena gorice!

Ne hraniš li u sebi junaka,

Predrag-ja mog brata rođena?

Ne hraniš li u sebi junaka,

Ko-ji bi me s bracem sastavio?«

Predrag sedi pod jelom zelenom,

Predrag sedi, piye rujno vino;

Kad sasušo Nenadova glasa,

Družbini je brači besedilo:

»Oj družbino, moja brača draga!

Ispadnite na drum za busiju,

Dočeka-te neznana deltu,

Nit' ga bijte, niti ga globite,

Več ga živa meni dovedite;

Otkud god je, on je roda moga.«

Ustalo je trideset momaka,

Na tri mesta sve po deset stalo,

Kad na prvih deset naišao,

Nitko ne sme pred njeg' da izide,

Da izide, da konja prihvati,

Več ga staše strehom strielati.

Besedi im mladahni Nenade:

»Ne streljajte, bračo iz gorice,

Ne bila vas vašeg brata želja,

Kako mene i brata mojega!

Što me tužna ovud poteralo!«

Oni njega propustiše s mirom.

Kad na drugih deset naišao,

I oni ga strehom strieljajo,

I njima je Nenad besedilo:

»Ne streljajte, bračo iz gorice,

Ne bila vas vašeg brata želja,

Kako mene i brata mojega!

Što me tužna ovud poteralo!«

I oni ga propustiše s mirom.

Kad na trećih deset naišao,

I oni ga strehom strieljajo,

Rasrdi se mladahni Nenade,

Pak udari na triest junaka:

Prvih deset sabljom posekao,

Drugi deset konjem pogazio,

Trećih s' deset po gori razbeže,

Koje k gori, koje k vodi hladnoj.

Angleščina

Poučuje ga. E. Orthaber.

(15.) Fifteenth Lesson.

Nominative z nedoločnikom nastane iz Accusative-a z nedoločnikom, če se glagol, ki je zahteval ta acc. z nedoločnikom, pretvori v trpno obliko. Nedoločnik ima tedaj **vedno** TO pri sebi, tudi po glagolih, ki zahtevajo Accusative z nedoločnikom brez TO.

We heard him sing: He was heard to sing.

This was soon found not to be true. About twenty years is supposed to be the duration of a tiger's life. Necessity is said to be the mother of invention. The inventor was admitted to be a clever person. He was not allowed to remain in peace. In some parts the depth of the Pacific has been found to be in many parts greater than that of the Atlantic. Though the horse can be made to face a lion, he will seldom face a tiger. Never afterwards was he seen to smile.

Gerundij (glagolnik) se uporablja kot glagol ali kot samostalnik. Kot glagol se rabi brez člena, kot samostalnik s členom (določnim) in ima tedaj po navadi en Possessive Case (drugi sklon) pri sebi.

In old England, cooking was often done out of doors in the open air. The next great work of Stephenson was the making of the Liverpool and Manchester line. Lying is unworthy of a man. It is no use telling him to shut the door: he always leaves it open. The occupations of the Eskimos are fishing and the hunting of seals, bears, wolves, and foxes. In order to learn more about the making of the steam-engine, George Stephenson joined a night school. To make travelling easy, good paved roads were built by the Romans in England. Gordon was slain at the taking of Khartoum in 1885.

Hunting the tiger (the hunting of the tiger) is a favourite sport of Europeans in India. Wearing a crown brings little rest and peace (the wearing of a crown).

Gerundij brez predloga stoji (navadno kot direktno dopolnilo) po teh-le glagolih:

to attempt	to deny
to begin	to intend
to continue	to like
to go on, to keep	to prefer
to cease	to regret
to stop	to remember
poskusiti	tačiti
začeti	nameravati
nadaljevati	nekaj rad imeti
nadaljevati	komu prednost dati
prenehati	obžalovati
prenehati	spomniti se

I remember him: I remember having seen him (to have seen him).

Namesto gerundija lahko tudi čestokrat nastopi nedoločnik. Nadaljnje primere prihodnjic.

Najmodernejše : RADIONE Najpopolnejše : RADIONE Najsolidnejše : RADIONE

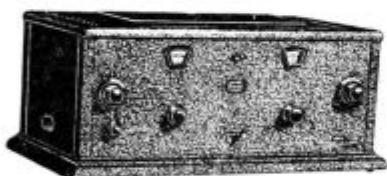
RADIONE - APARATI se dobe za vse želje in potrebe!

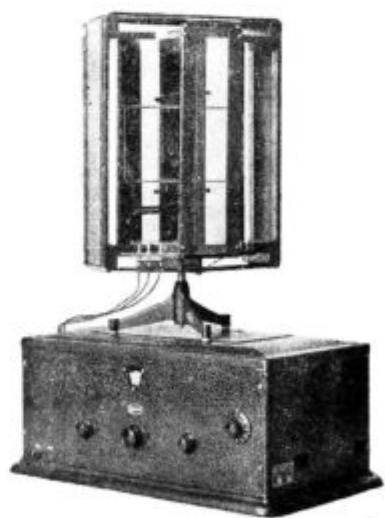
Dvoelektronski »Radione« za izmenični tok za sprejem vseh večjih inozemskih postaj na zvočnik Din 2160—

Troelektronski »Radione« za izmenični tok z visokofr. stopnjo in močno zadnjo ojačevalko C 443. Podaja brez antene in zemlje vse evropske postaje dovolj jako za elektrodinamični zvočnik Din 4460—

Štirielektronski »Radione« za izmenični tok za sprejem kratkih, normalnih in dolgih valov. Aparat, ki ga ne prekaša noben drug izdelek. Ideal vsakega amaterja. Din 7660—

Šestelektronski »Radione« za izmenični tok — kralj vseh sprejemnih aparatov. Izboren kratkovalovni sprejemnik, ki podaja Avstralijo in Ameriko tako močno in čisto kot Ljubljano v Ljubljani Din 9760—

Generalno zastopstvo za Slovenijo

Radio Ljubljana

Ljubljana, Miklošičeva c. 5

Maribor, Aleksandrova c. 44

Philipsov prejemni aparat za boljšo reprodukcijo glasbe

Model 2514

Za čudo sijajno delovanje, reprodukeija dosedaj nepoznane prirodnosti in skrajno enostavno rokovjanje so nekatere lastnosti, po katerih se odlikujejo novi Philipsovi prejemni aparati

2514 najpriljubljenejši tip Philipsovih aparatov.
Model enostaven, cenен

PHILIPS

RADIO

POSLUŠAJTE APARATE
S PHILIPSOVIM ZVOČNIKOM